

Vízia rozvoja Trnavského samosprávneho kraja zameraná na hospodársku, regionálnu a cezhraničnú spoluprácu

Tibor Mikuš

Vážené dámy, vážení páni,

dovoľte, aby som poďakoval za zorganizovanie a pozvanie na toto podujatie, nad ktorým prevzal záštitu i predseda nášho samosprávneho kraja.

Nachádzame sa v období, kedy všetky regióny Slovenska a celej zjednotenej Európy, teda aj TTSK, vstúpili s veľkým entuziazmom a očakávaním do nového programovacieho obdobia 2007-2013. Hovoríme o značnej finančnej pomoci pre Slovensko, ale aj ďalšie členské štáty zo strany EÚ. To je len jedna strana mince. Tá druhá je v nás samých.

Žijeme v zložitom svete, vláda, resp. vlády nemôžu a nevedia urobiť všetko v oblasti rozvoja. EÚ pri zámere vytvorenia finančných nástrojov slúžiacich na znižovanie, resp. odstraňovanie regionálnych disparít, (myslím tým štrukturálne fondy a KF), si uvedomila a ďalej uvedomuje nutnosť prenosu kompetencií v oblasti rozvoja na regióny, čo zadefinovala aj v jednom zo základných princípov regionálnej politiky EÚ – tzv. princíp subsidiarity. Možno to jednoducho nazvať, ako rozvoj myšlienky, nápadu zdola nahor, nie opačne.

Ďalším a nemenej dôležitým princípom je princíp partnerstva. Myslím si, že aj tu na tomto stretnutí uvidíme a budeme počuť o ňom.

Vláda môže urobiť prvé – základné kroky v rozvoji (zákon, nejaké pravidlá), ale to samo osebe neprinesie rozvoj, kým ľudia v tom – ktorom regióne, obci nebudú chcieť urobiť niečo pre seba. Práve na tomto poli je potrebné zosúladiť úsilie jednotlivých subjektov (všetkých aktérov, sociálno-ekonomických partnerov) ovplyvňujúcich regionálny rozvoj, aby sa dosiahol maximálny účinok – synergický efekt ich činností.

Trnavský samosprávny kraj, plne si uvedomujúc tieto skutočnosti, realizuje konkrétne kroky na podporu všestranného rozvoja svojho regiónu.

V Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja TTSK je zadefinovaná nasledovná strategická vízia TTSK:

„Konkurencieschopný a všestranne rozvinutý región schopný efektívne využívať všetky zdroje pri zachovaní prírodných, kultúrnych a historických hodnôt, pamiatok regiónu a životného prostredia.

Mobilizácia vnútorných zdrojov regiónu a získanie mimoregionálnych zdrojov nevyhnutných pre financovanie rozvojových zámerov“.

Ukazuje sa potrebným organizovať lokálne a regionálne iniciatívy. Ako som tu už spomenul, samotná reštrukturalizácia ekonomiky, rozvoj, bezpodmienečne vzniká zvnútra, a vieme aj to, že rozvoj nie je krátkodobou záležitosťou. Je to dlhodobý proces, ku ktorému by sme mali pristupovať s istou mierou zanietenia, entuziazmu. Udržať však zanietenosť partnerov

a ich entuziazmus desať a viac rokov je možné jedine tak, že účastníci tohto procesu budú na ňom priamo zainteresovaní, teda budú aktívnymi partnermi.

Ale aj to nestačí, okrem aktívneho prístupu všetkých sociálno-ekonomických partnerov je potrebné aj vnútorné pochopenie výhod a prispôsobovanie sa potrebám možnostiam v rámci ekonomiky mesta, obce, regiónu.

Partnerstvo je charakterizované takými znakmi ako sú – súdržnosť, spolupatričnosť, tolerancia, akceptovateľnosť, synergia, lojalita, čestnosť, iniciatívnosť, optimizmus, tímová spolupráca, na ale hlavne hodiny práce naplnené entuziazmom.

Napĺňanie rozvojových vízií TTSK priebežne zabezpečujeme budovaním partnerskej spolupráce v rámci kraja, ale aj so susednými štátmi. Neobmedzené možnosti sa črtajú aj v rámci partnerskej spolupráce s ďalšími štátmi EÚ (napr.: Partnerstvo a vzájomná spolupráca medzi Provinciou Pordenone (Talianska republika) a TTSK (memorandum), Spolupráca medzi Autonómnou Pokrajinou Vojvodina (Srbská republika) a TTSK, Partnerstvo a vzájomná spolupráca medzi TTSK a Župnou samosprávou Győr-Moson-Sopron (MR), Partnerstvo medzi TTSK a Akimátom Východo-kazachstanskej oblasti (Republika Kazachstan), Spolupráca medzi TTSK a Zadarskou županijou), Partnerstvo medzi TTSK a Župná samospráva Pešť. V súčasnej dobe sa pripravuje návrh dohody o Partnerstve a vzájomnej spolupráci medzi TTSK a Vojvodstvom Kujawsko-Pomorskie.

Medzi rozvojové aktivity, ku ktorým pristúpil TTSK patrí pristúpenie k tzv. iniciatíve Centrope. Štyri susedné krajiny, Česko, Slovensko, Maďarsko a Rakúsko vytvorili spoločný priestor pre dynamický rozvoj regiónu. Intenzívnou spolupracou vzniká región jedinečný, atraktívny a silný, schopný čeliť výzvam, ktoré prináša súťaž medzi jednotlivými európskymi regiónmi. Centrope je ústredný projekt pre rozvoj multilaterálnej, záväznej a trvalej spolupráce verejnej správy, podnikov a štátnych organizácií v stredoeurópskom regióne. Centrope napomáha koordinovať, integrovať a oživovať cezhraničné aktivity a úsilie zahŕňajúce multilaterálnu spoluprácu v budúcnosti. Centrope ponúka profesionálny spoločný manažment na dosiahnutie dynamického rozvoja celého regiónu Centrope.

Myšlienka CENTROPE: Otvorené hranice a rozšírenie EÚ otvorili pre regióny a mestá štvoruholníka krajín stredoeurópskeho regiónu možnosti pre cezhraničnú spoluprácu a spoločnú budúcnosť.

Motto Centrope „*Rastieme spolu. Spolu zrastáme.*“

Popisuje nielen realitu stále bližšieho spolunažívania v stredoeurópskom regióne, ale aj skutočný spoločný motív využitia možností.

V súlade so strategickými dokumentmi TTSK zrealizoval nasledovné rozvojové aktivity týkajúce sa partnerskej spolupráce: Dohoda o partnerstve a vzájomnej spolupráci medzi TTSK a Juhomoravským krajom. Medzi realizované aktivity (TTSK – JHMK) patria napr. také aktivity ako už zrealizovaný spoločný projekt Povodie rieky Moravy v dotyku s TTSK a spoločné zasadnutia Slovensko-českej medzivládnej komisie. V súčasnosti sú podané ďalšie spoločné projekty, ktoré sú v procese schvaľovania (Podpora spolupráce Juhomoravského kraja a Trnavského samosprávneho kraja v oblasti regionálneho rozvoja pri vytváraní cezhraničnej siete prípravy projektov, rozvoj spolupráce Juhomoravského kraja a Trnavského samosprávneho kraja v oblasti cyklistiky, Lávka cez rieku Morava v archeologickom parku Mikulčice a Kopčany vrátane prístupových komunikácií pre nemotorovú dopravu a pešiu turistiku).

K významným rozvojovým aktivitám v podmienkach územnej samosprávy patrí spolupráca TTSK medzi existujúcimi regionálnymi združeniami miest a obcí (ZMO)

a podpísanie memoranda so ZMO región JE Jaslovské Bohunice, ZMO Žitného ostrova, ZMO Záhorskej oblasti a ZMO galantsko-šalianskeho regiónu.

K základným princípom spolupráce regionálnej a miestnej samosprávy patrí realizácia spoločných záujmov v oblasti regionálneho rozvoja na základe princípov demokracie, nediskriminácie a konvergenencie, rešpektovanie autonómneho postavenia samospráv a koordinovanie samosprávnych funkcií v prospech celého územia TTSK výmena informácií, atď.

K ďalším krokom napĺňania rozvojových vízií nášho kraja patrí využitie novej podpory zo štrukturálnych fondov, a to formou budovania a rekonštrukcií sociálnej a technickej infraštruktúry (školy, sociálne zariadenia, cesty) a tiež podporovaním rozvojových aktivít v kraji, ako sú vzdelávanie, semináre, konferencie, podpora športu a mládeže ... Ak chceme priblížiť vzdelávací proces potrebám praxe je nutné vytvoriť preň relatívne vhodné podmienky, kopírujúce štandard technického a sociálneho vybavenia dnes už plne aplikovaného v praxi.

TTSK si uvedomuje silu odborne vzdelanej a pre prax dostatočne pripravenej ľudskej sily a práve preto kladie dôraz na úzku spoluprácu s inštitúciami z oblasti vzdelávania, čo deklaroval aj iniciatívou a podpísaním Dohody o vzájomnej spolupráci s mestom Trnava, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave, Trnavskou univerzitou, Univerzitou sv. Cyrila a Metoda v Trnave a STU Bratislava, Matariálovo-technologickou fakultou so sídlom v Trnave.

Samosprávny kraj podporuje aj spoluprácu s podnikateľským sektorom, prioritne v rámci kraja, ale aj výmenu skúseností s partnermi za hranicami nášho kraja. TTSK urobil už prvé kroky pre podporu kvalitného a priemyselne orientovaného vzdelávania, od stredoškolského cez univerzitné až po celoživotné, založením klastrov, ktoré si kladú prioritne za cieľ práve takúto podporu vzdelávania.

Klastre - automobilový, elektrotechnický a pripravovaný klaster cestovného ruchu ako aj Regionálne inovačné centrum slúžia pre podporu rozvoja podnikateľskej obce, pričom výrazne zohľadňujú potreby malých a stredných podnikateľov (MSP).

Ďalším z dôvodov založenia klastrov bolo podporiť zlepšenie hospodárskych výsledkov členských spoločností, ako aj nárast inovačných aktivít a zvyšovanie technologických kapacít jednotlivých firiem. Ich cieľom je zlepšenie prístupu na trhy a zvýšenie exportných aktivít. V neposlednom rade aj podpora výskumu, vývoja a možnosť riešenia spoločných výskumno-vývojových a kooperačných projektov. Od týchto krokov očakávame urýchlenie ekonomického rozvoja regiónu.

Klastre nemajú ambíciu stať sa konkurentom existujúcich asociácií a združení v tom ktorom odvetví priemyslu, ale chcú napomáhať ich rozvoju.

Od už uvedených realizovaných, ako aj ďalších pripravovaných rozvojových aktivít právom očakávame posilnenie silných stránok regiónu a využitie príležitostí, zvýšenie kvality života, rozvoj malého a stredného podnikania, poskytnutie obchodných šancí pre malých a stredných podnikateľov v priamej väzbe na PZI, lepšie riadenie dodávateľských reťazcov, viac inovácií, viac nových a prepojených firiem, produkty s vyššou pridanou hodnotou, konkurencieschopnosť a úspech, zlepšenie infraštruktúry a pod.

Milé dámy, vážení pani,

Dovoľte mi popriať nám všetkým veľa síl, trpezlivosti, ale hlavne veľa úspechov pri realizácii spoločných cieľov, ktoré sme si vytýčili a ktoré nás čakajú pri uplatňovaní princípov regionálnej politiky v rámci regiónov, Slovenska, ale aj EÚ. No a na záver, želim Vám – nám všetkým čestných, svedomitých, iniciatívnych, lojálnych partnerov plných entuziazmu.

Kontakt:

Ing. Tibor Mikuš
predseda Trnavského samosprávneho kraja
Starohájska 10
917 01 Trnava
Tel. 033/5933310